

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 6 (49)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2013

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 6 (49). — Рівне: РДГУ, 2013. — 210 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних питань викладання іноземної мови за матеріалами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», проведеної Рівненським державним гуманітарним університетом, та з проблем вищої освіти за матеріалами міжнародної науково-методичної конференції «Вища освіта в Україні: проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась у Луцькому національному технічному університеті.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.04.2013 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 08.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

УДК: 378.147:373.011.3-051:81'243

О. С. МОІСЕЄВА

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

***Резюме.** У статті здійснено аналіз сутності поняття “професійна культура” та зазначено основні чинники її формування. Також виокремлено основні етапи та умови, які сприяють становленню професійної культури. Крім того, проведено дослідження закордонного досвіду з зазначених питань.*

***Ключові слова:** професійна культура, професійна ідентифікація, психологічна культура, соціокультурне середовище.*

Постановка проблеми. Утворення національної парадигми освіти та виховання, перехід України на нову систему навчання пропонують нові завдання перед професійною освітою, основним з яких є формування компетентних фахівців, здатних максимально реалізовувати свій потенціал в обраній сфері, бути відповідальними за свої слова та вчинки, постійно перебувати у процесі саморозвитку та вдосконалення. У зв'язку з цим особистість вчителя займає провідну роль в освітньому процесі. Саме тому важливо зрозуміти сутність поняття професійної культури майбутнього вчителя та виокремити основні чинники її формування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Професійна культура – частина загальної культури, рівень мистецтва професійної діяльності, який поєднує наукові думки та практичний досвід, повсякденно виявляється спеціалістом в інтересах морального здоров'я суспільства, середовища та соціального прогресу [2, 17]. Професійна культура вміщує знання, вміння, навички та якості особистості, які реалізуються у конкретній галузі праці. Феномен професійної культури досліджувався багатьма фахівцями, серед яких варто відзначити Н.Б. Крилову, Н.П. Лукашевич, Г.М. Соколову та ін. У багатьох сучасних дослідженнях зміст професійної культури вчителя розглядається як сукупність двох важливих аспектів, а саме: спеціальних теоретичних знань і практичних умінь, які характеризують особистість вчителя з позицій цілісного професійного розвитку (О. Барабанщиков, Є. Бондаревська, В. Буряк, О. Гармаш, С. Єлканов, І. Зязюн, І. Ісаєв, О. Киричук, Л. Кондрашова, Д. Ніколенко, Н. Ничкало, В. Паламарчук, В. Радул, А. Растригіна, О. Рудницька та ін.). Професійна культура визначає не лише пізнавальні інтереси особистості, а й зумовлює становлення ціннісних орієнтацій, життєвої позиції суб'єкта тощо. Таким чином, професійна культура вчителя досягається шляхом філософського осмислення професії та полягає в інтеграції професійної компетентності, педагогічної майстерності, здатності до науково-дослідної діяльності, яка спрямована на професійну реалізацію та самовдосконалення фахівця.

Окремі аспекти професійної культури вчителя знайшли своє відображення у дослідженнях В. Кан-Каліка, Я. Коломинського, А. Мудрика, Г. Нагорної, Д. Петрової, І.Прокопенка, І.Синиці, Г. Тарасенко, В. Чернокозова, І. Чернокозової, Г. Шевченко, Т. Яценко та ін.

Зазначимо, що проблемі формування професійної компетентності вчителя, його культури тощо приділяють увагу зарубіжні філософи і соціологи (Д. Бекхерст, Ф. Бейсон, Х.-Г. Гадамер, Н. Смелзер), психологи (Р. Берне, Л. Колберг, А. Колбі, А. Маслоу, Е. Фромм, Н. Хаан, К.Г. Юнг), педагоги (К. Арнепіген, Х.К. Блек, Т. Грегори, Дж. Картер, П. Кінг, Г. Кіршенбаум, Д. Лівайн, М. Липмен, К.У. Петтерсон, Л. Рате, Дж. Туккер).

Метою статті є визначити та проаналізувати поняття професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови та виокремити основні чинники її формування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз науково-педагогічних та психологічних літературних джерел дає змогу стверджувати, що педагогічна культура є основою формування професійної культури майбутнього вчителя. Зокрема, О.М. Столяренко визначає педагогічну культуру як вищий ступінь відповідності рівня розвитку особистості та професійної готовності педагога до врахування специфічних вимог педагогічної діяльності. Це – особистісно опосередкований педагогічний професіоналізм, що дозволяє здійснювати педагогічну діяльність на вищому рівні її соціальних, гуманних, моральних, власне педагогічних, наукових і спеціальних критеріїв [3, 440]. Структура педагогічної культури вміщує такі аспекти як професійна мотивація, професійні знання та професійна майстерність тощо.

Педагог, що має високий рівень розвитку професійної культури, ставиться до педагогічної діяльності не як до роботи, а як до покликання, способу життя, що виявляється у його життєвій і професійній позиції. Саме тому у межах діяльності вчителя здійснюється “опредмечування” його особистісної культури, що, як вважає Л.В.Ведернікова, характеризує сутність творчої самореалізації педагога [1, 96].

У дослідженнях Г.О. Балла, І.Д. Беха, В.А. Семиченко було виділено необхідні якості, які потрібно розвивати у процесі становлення професійної культури. До них належать: духовна культура, рефлексія, перцепція, емоційна стійкість, відповідальність. Зазначені риси сприяють особистісному зростанню студентів у вищих навчальних закладах і, як наслідок, закладають основу професійного становлення фахівця.

Такі вчені як Н.В. Чепелева та Н.І. Пов'якель вважають, що у процесі становлення професійної культури вчителя у нього має сформуватися така її складова, як професійна ідентифікація, що передбачає прийняття професійних ролей, цінностей та норм, мотиваційних структур, які спонукають фахівця до розвитку своєї особистості та ефективної практичної діяльності [4, 3].

Формування та вдосконалення професійної культури є складним процесом, який відбувається у ряд етапів. Як засвідчують численні дослідження, учні сприймають та оцінюють вчителя, передусім, як людину, особистість. І тільки після цього – як професійного педагога, фахівця. Тому в процесі формування вчителя

особистісні та професійні цінності (за своєю значущістю для навчально-виховної роботи з дітьми) можемо розглядати як рівнозначні, тобто однаково важливі, а їх формування та розвиток – як актуальну сьогоденну проблему педагогічної науки і практики.

Формування особистісних і професійних цінностей вчителя припадає на різні часові періоди. Зокрема, особистісні якості людини формуються з раннього дитинства і є предметом розвитку протягом всього життя індивіда. Становлення професійних якостей людини частково відбувається в процесі навчання, профорієнтаційної роботи, а далі – під час професійної підготовки у вищій школі та здійснення професійної діяльності. Зокрема, в процесі професійної підготовки особливу увагу слід приділити розвитку таких якостей майбутніх учителів, як професійна спрямованість, увага, пам'ять, педагогічне мислення, здібності та ін.

Важливо пам'ятати, що активне становлення та розвиток професійної культури майбутнього педагога має місце саме у навчальному закладі, що зумовлює створення психологічної служби. Необхідність останньої обґрунтована, передусім, тим, що висококваліфікований фахівець повинен мати не лише певний обсяг знань, а й сукупність особистісних якостей, котрі допоможуть йому адаптуватись до професійної діяльності та прагнути самовдосконалення [4, 4]. Психологічна культура, яка є складовою професійної, передбачає знання психології інших людей, демонстрацію адекватних емоційних реакцій на їхню поведінку та вміння застосовувати засоби впливу, що відповідають індивідуально-психологічним особливостям кожного учня (О.О. Бодальов).

Висока психологічна культура дає можливість педагогу обирати відповідні форми, методи і засоби навчання на уроці іноземної мови. Знання вікових особливостей школярів допомагає краще зрозуміти учнів та презентувати навчальний матеріал у найбільш доступній формі.

Відсутність психологічних знань, тенденція до стереотипного мислення може призвести до неадекватного, дещо однобокого сприйняття учнями не лише іноземної мови, а й іноземної культури. У зв'язку з цим майбутніх вчителів іноземної мови обов'язково слід навчати таким питанням, як гендерна та міжетична толерантність. Глобалізаційні процеси сучасного суспільства зумовлюють необхідність толерантного ставлення кожного індивіда до інших культурних чи релігійних цінностей, що є основою стабільності мультикультурного суспільства.

Серед основних педагогічних умов формування професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови варто виділити: вдосконалення педагогічної практики і спрямування її на розвиток педагогічної майстерності та необхідних здібностей, ознайомлення студента з передовим педагогічним досвідом, надбанням світової та вітчизняної культури, формування у студентів чіткого уявлення про сутність та принципи роботи вчителя іноземної мови.

Формуванню професійної культури вчителя іноземної мови сприяють деякі чинники, зокрема залучення вчителя до суспільно-корисної громадської та навчальної роботи, цілісність, системність та неперервність професійного розвитку, залучення майбутніх вчителів іноземної мови до співпраці з носіями цієї мови. Важливу роль у формуванні фахівця відіграє і робочий колектив, адже соціокультурне середовище навчального закладу сприяє формуванню системи цінностей та професійних мотивацій спеціаліста [5, 16].

Формування професійної культури вчителів іноземної мови у нашій країні передбачає звернення до досвіду інших країн, що допомагає перейняти важливі надбання і розвивати їх. Важливим та пріоритетним є вироблення навичок безперервного навчання, що є необхідним критерієм спеціаліста у Сполучених Штатах Америки. Даний процес зумовлений швидким розвитком науки і суспільства і неможливістю забезпечити фахівця знанням "на все життя". Саме тому для того, щоб відповідати сучасним стандартам та вимогам власне своєї професії, обов'язково потрібно мати навички самостійної роботи, спрямованої на поліпшення знань мови та культури [6, 31].

Звертаючись до досвіду Німеччини, необхідно зазначити, що майбутні вчителі іноземних мов у цій державі вивчають мову як соціальний та історичний феномен, адже у навчальній програмі важливе місце відводиться таким предметам, як історія, література та країнознавство. Крім того, невід'ємним критерієм для майбутнього спеціаліста є стажування за кордоном.

Висновки. Таким чином, професійна культура вчителя іноземної мови є складним та багатограним феноменом, що вміщує особистісні риси людини, психологічну, педагогічну культуру, толерантність та здатність до саморозвитку. Формування професійної культури розпочинається з формування людини як особистості, продовжується у школі та вищому навчальному закладі, у робочому колективі та триває все життя. Професійна культура є соціальним явищем, яке піддається формуванню, регулюванню та науковому керуванню. У зв'язку з цим, розвиток професійної культури особистості має бути спеціальним напрямком роботи кожного вищого педагогічного закладу. Щодо культури та майстерності вчителя можна стверджувати з огляду на результати його практичної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ведерникова Л. В. Подготовка педагога как творческого профессионала: [учебное пособие]. / Л.В.Ведерникова. – Ишим: Изд-во ИГПИ им. П.П. Ершова, 2006. – 112 с
2. Кремень В. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи). / В. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.
3. Столяренко А. М. Общая педагогика: учеб. пособие для вузов. /А. М. Столяренко. – М.: Юнити, 2006. – 479 с.
4. Чепелева Н. В. Психологічна служба у вищих закладах освіти / Н. В. Чепелева, Н. І. Повякель. // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – №6. – С.2-4.
5. Черньонков Я. О. Особливості формування професійної культури майбутнього вчителя / Я. О. Черньонков // Рідна школа. – 2002. – №12. – С.14-18.

6. Hauerwas S. M. The Morality of Teaching // The Academic's Handbook / Ed. by A.L. DeNeef. – Durham, London: Duke University Press, 1998. – P. 29-37.

О. С. МОИСЕЕВА. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Резюме. В статье проведен анализ сущности понятия “профессиональная культура” и указано основные факторы ее формирования. Также выделено основные этапы и условия, способствующие становлению профессиональной культуры. Кроме того, проведено исследование заграничного опыта по указанным вопросам.

Ключевые слова: профессиональная культура, профессиональная идентификация, психологическая культура, социокультурная среда.

O. S. MOISEYEVA. FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHER

The summary. This article presents the analysis of the phenomenon “professional culture” and mentions the most essential factors that influence its formation. Moreover, the main stages and conditions which contribute to formation of professional culture are distinguished. Furthermore, the survey connected with foreign experience was carried out.

Key words: professional culture, professional identification, psychological culture, sociocultural environment.

Одержано редакцією 15.03.2013 р.

УДК: 378. 147. 013. 82 - 057. 212

Ю. О. МИХАЛЬЧУК

ВИКОРИСТАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ МЕТАФОРИ (ПРИТЧІ) У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРА

Резюме. У статті здійснено теоретичний аналіз психологічної сутності терапевтичної метафори, як засобу впливу на самосвідомість особистості, з метою подолання тривожності, розвитку почуття захищеності, впевненості у власних можливостях, пошуку прихованих життєвих та творчих ресурсів.

Ключові слова: терапевтична метафора, притча, засіб номінації, троп, експресивний ефект, психотерапія.

Постановка проблеми. Терапевтичні метафори приваблюють нас перш за все, як провідники смислів, адже вони добре запам'ятовуються, придатні для людей різного віку, рівня освіченості, стилю спілкування та культурної приналежності; їх використання знімає внутрішню напругу, острах саморозкриття, викликає довіру і сприяє особистісним змінам. Усі вони відображають сучасні цінності, зразки поведінки та її контекст, пов'язують минуле з сучасним і спрямовують людину в майбутнє. Передусім терапевтична метафора використовується з лікувальною метою. Так, М. Еріксон вважав, що ефективна лікувальна метафора (притча) повинна включати в себе всі види інформації про дитину (дорослого) і відтінки її поведінки, як на рівні свідомого, так і на несвідомому рівні. В нашій статті буде здійснено спробу з'ясувати можливості використання терапевтичної метафори (притчі) в процесі професіоналізації майбутніх менеджерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання метафори вивчалось у багатьох наукових працях: колективній монографії «Метафора в мові та тексті» (1988), збірнику наукових праць зарубіжних дослідників «Теория метафоры» (1990), В.М. Телі (1981, 1988), К.К. Жоль (1984), Г.Г. Кулієва (1987), С.С. Гусева (1984) та інших. Найбільш багатогранно метафора досліджувалась мовознавцями.

При вивченні метафори дослідники постійно звертають увагу на те, що вона, по-перше, є засобом створення різних функціональних стилів та образності художньої мови та виступає як засіб номінації (словотворення, словосполучення, запозичення).

Метою статті є розкриття психологічної сутності терапевтичної метафори як засобу впливу на самосвідомість особистості – майбутнього професіонала з метою формування цілісного образу «Я», зниження тривожності майбутніх спеціалістів у зв'язку із завершенням ВНЗ і початком своєї професійної кар'єри, розвитку таких професійно важливих якостей управлінця, як готовність до ризику, лідерські, комунікативні якості тощо.

Завдання статті:

1. розкрити психологічну сутність терапевтичної метафори;
2. визначити функції терапевтичної метафори;
3. охарактеризувати механізми конструювання метафори;
4. навести приклади притч, що можуть бути використані на навчальних заняттях з підготовки майбутніх менеджерів під час вивчення дисципліни «Психологія управління».

Виклад основного матеріалу дослідження. В історичному аспекті можна виокремити три етапи дослідження метафори: 1) античний з предметним, мовленнєвим та психологічним аспектами вивчення; 2) етап диференціації питання, що охоплює синхронічне і діахронічне вивчення метафори, її природи, складових та функцій (кінець XIX-XX ст.); 3) сучасний, інтегративний погляд на метафору як комплексний феномен, що вивчається за трьома напрямками – семантичним (П. Рікер, Н. Гудмен), прагматичним (Д. Девідсон, М. Блек, Ф. Мур), психологічним (К.І. Алексеев, А. Ортоні, В.М. Телія, Л.І. Шрагіна та ін.).

З М І С Т

Розділ 1. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ТА ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.	3
ПЕРЕДМОВА.	3
<i>Антоненко Н.Є.</i> Навчання іноземної мови у світлі теорії множинного інтелекту Г. Гарднера.	4
<i>Безкоровайна О.В.</i> Інтерактивні технології навчання іноземної мови у контексті парадигми особистісно зорієнтованої освіти.	6
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Використання символічних власних імен-антропонімів при вивченні лексичних одиниць.	11
<i>Бойко Н.Г.</i> Засоби формування міжкультурної компетенції учнів на уроці іноземної мови в середній школі.	14
<i>Ветрова І.М.</i> Контекстний підхід у навчанні майбутніх учителів іноземної мови.	17
<i>Воробйова Л.М.</i> Мовленнєве спілкування як засіб навчання іноземної мови.	21
<i>Гасва Н.І.</i> Методична організація вправ для навчання читання за принципом типології.	23
<i>Горобець І.А.</i> Формування особистісної культури викладача іноземної мови в контексті діалогічного мислення.	26
<i>Гронь Л.В.</i> Організація підготовчої роботи до вільного переказу іншомовного тексту.	28
<i>Губіна А.М.</i> Проблеми розвитку креативності у студентів технічних спеціальностей засобами технології проектування.	31
<i>Джавва Н.А.</i> Робота з літературними текстами на занятті з німецької мови як іноземної.	34
<i>Дзюбишина Н.Б.</i> Стратегії навчання іноземних мов як лінгводидактична проблема.	36
<i>Забіяка І.М.</i> Особливості впровадження інтернет-технологій в організацію самостійної роботи при вивченні іноземної мови.	40
<i>Касаткіна О.В.</i> Особливості формування мовної особистості у контексті діалогу культур.	43
<i>Кочубей О.С.</i> Шляхи формування усної перекладацької компетентності студентів-філологів.	45
<i>Лавриненко О.Л.</i> Гендерні особливості мовних якостей студентів у процесі викладання іноземної мови.	49
<i>Лобанова С.І.</i> Взаємозв'язок між особливостями навчально-виховної системи та природним і соціальним середовищем у римському суспільстві родового періоду.	52
<i>Мазурок О.М.</i> Мотиваційно-смілова готовність майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	55
<i>Мартинюк А.П.</i> Психолого-педагогічна проблема формування комунікативних навичок у студентів технічних спеціальностей засобами методу проекту на заняттях з іноземної мови.	57
<i>Мезін В.Г.</i> Назви вправ у навчанні англійської мови.	60
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З.</i> Комунікативно зорієнтоване навчання підлітків іноземної мови: теоретико-методологічний дискурс.	63
<i>Моїсєєва О.С.</i> Формування професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови.	68
<i>Михальчук Ю.О.</i> Використання терапевтичної метафори (притчі) у професійній підготовці менеджера.	70
<i>Мороз Л.В., Трофімчук В.М.</i> Комунікативна методика навчання іноземної мови студентів професійно-природничого спрямування.	74
<i>Набочук О.Ю.</i> Становлення екологічної культури майбутнього педагога в сучасних умовах функціонування вищої освіти.	77
<i>Павловська Л.О.</i> Застосування методу логіко-семіотичних опозицій у прагмасемантичному вивченні вербальних формул побажань різноструктурних мов.	81
<i>Палій В.П.</i> Особливості взаємодії лексики та граматики в навчанні французької мови.	84
<i>Перішко І.В.</i> Роль іноземної мови у процесі професійної підготовки менеджерів з туризму.	86
<i>Середюк Л.А.</i> Моделювання мовленнєвих ситуацій на уроках іноземної мови як фактор інтенсифікації навчання.	88
<i>Станіславчук Н.І.</i> Відбір англомовного країнознавчого текстового матеріалу для формування усномовленневої компетенції старшокласників.	91
<i>Столярчук О.В.</i> Ділова гра на уроках німецької мови як засіб професійного самовираження старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах у контексті особистісно зорієнтованого підходу.	93
<i>Третьякова К.В.</i> Формування самоосвітньої компетенції в процесі вивчення латинської мови.	96
<i>Фрідріх А.В.</i> Формування крос-культурної компетентності студентів-філологів у контексті діалогу культур.	98
<i>Шовковий В.М.</i> Система навчання класичних мов у контексті загальної теорії систем.	101
<i>Шульжук Н.В.</i> Пріоритетні підходи до вивчення мовних одиниць в аспекті сучасних наукових лінгвістичних парадигм.	104
<i>Юрків А.Я.</i> Педагогічні засади здійснення категорії оцінки та способів її вираження у сучасній французькій мові.	108

<i>Яцюрик А.О.</i> Теоретико-методичні засади вивчення особистісних корелятив креативності людини.	110
Розділ 2. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.	113
ПЕРЕДМОВА.	113
<i>Білоус Т.Л.</i> Залежність рівня підготовленості майбутніх працівників органів внутрішніх справ до професійної діяльності від їх емоційного стану.	113
<i>Варецька О.В.</i> Розвиток соціальної компетентності вчителя початкових класів в умовах соціокультурного середовища сільської школи.	118
<i>Горобець Т.В., Шкоба В.А.</i> Модель організаційно-методичного забезпечення практики студентів педагогічного коледжу відділення «Музичне мистецтво» в дошкільних навчальних закладах.	123
<i>Гулай О.І.</i> Акмеологічні та синергетичні засади неперервного навчання майбутніх будівельників.	126
<i>Димар Н.М., Поліник С.І., Романенко О.В.</i> Значення біоетики у формуванні природничо-наукової компетенції при вивченні біології.	131
<i>Долуда А.В.</i> Формування цілей навчання проектуванню харчових підприємств майбутніх інженерів-технологів.	134
<i>Єршова Л.М.</i> Формування системи виховних ідеалів міщанського стану підросійської України.	136
<i>Зарицька А.А.</i> Сутність та структура готовності до професійної самореалізації майбутнього вчителя музики.	141
<i>Ільмінська О.О.</i> Структурування змісту навчання майбутніх інженерів-технологів з технології хлібобулочних виробів.	144
<i>Кирмач Г.А.</i> Цінність іншої людини: аналіз поняття.	147
<i>Козіброцький С.П., Файдевич В.В.</i> Технологія конструювання навчального процесу фізичної культури.	152
<i>Козяр М.М., Сасюк З.К.</i> Опорні кресленики як ефективний інноваційний засіб вивчення правил нанесення розмірів.	154
<i>Колосова Л.М.</i> Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності управління професійним розвитком методистів районних (міських) науково-методичних установ.	158
<i>Кравчук М.Г., Головченко О.В., Жгут О.А., Романенко О.В.</i> Реалізація принципу наступності в процесі засвоєння базових біологічних знань студентами-медиками.	161
<i>Лепкий М.І., Подоляк В.М., Саварин П.В.</i> Оцінка готовності студентів-магістрів вищого технічного навчального закладу до педагогічної діяльності.	165
<i>Олексів Н.А.</i> Теоретичні засади організації самостійної роботи студентів вищих технічних навчальних закладів.	167
<i>Павленко О.М.</i> Проблема джазової імпровізації у змісті інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики.	171
<i>Падалко А.М., Падалко Н.Й.</i> Педагогічні аспекти міжпредметної взаємодії в процесі багаторівневої підготовки майбутніх інженерів-електриків.	173
<i>Полухтович Т.Г.</i> Участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях.	177
<i>Поніманська Т.І.</i> Динаміка формування готовності студентів до гуманістичного виховання дітей старшого дошкільного віку.	179
<i>Потапюк Л.М., Потапюк І.П.</i> Докторські програми як складова модернізації системи вищої освіти в Україні.	186
<i>Романовська Т.І., Левчук Н.І.</i> Організація освіти у вищій школі.	189
<i>Руда О.Ю.</i> Деякі аспекти інтеграції знань студентів у процесі вивчення біологічних дисциплін у медичних вищах.	191
<i>Триндюк В.А.</i> Академічна мобільність студентської молоді Волині: проблеми та перспективи розвитку.	193
<i>Щербініна О.М.</i> Методологічні засади інструментально-виконавської підготовки музиканта-педагога в системі мистецької освіти.	196
<i>Янцур М.С.</i> Профорієнтаційна підготовка майбутніх педагогів у системі вищої освіти.	199
<i>Відомості про авторів.</i>	206